

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Awdurdodau Tân) (Cymru) 2004

Mae'r Rheoliadau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau tân yng Nghymru wneud cynlluniau ar gyfer talu lwfans sylfaenol a lwfans cyfrifoldebau arbennig i'w galw yn "lwfans awdurdod tân" ac yn "lwfans cadeirydd awdurdod tân" i'w Haelodau.

Gwnaed y Rheoliadau o dan y Weithdrefn weithredol ar 28 Medi 2004 a daethant i rym ar 29 Medi 2004.

Rheol Sefydlog 11.7

Mae'r pwyntiau canlynol wedi'u nodi i'w hadrodd o dan Reol Sefydlog 11.7.

Mae'r pwerau galluogi y cyfeiriwyd atynt yn cynnwys rheoliad 18(1) Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ("Deddf 1989") sy'n caniatáu gwneud rheoliadau ar gyfer talu lwfansau sylfaenol a lwfansau cyfrifoldebau arbennig i aelodau awdurdodau perthnasol. Mae adran 18(5) yn nodi y gall "awdurdod perthnasol" gynnwys awdurdod tân. Mae Rheoliadau 13 ac 14 yn awgrymu cynnig talu addasiad blynyddol i swm y lwfansau gofal. Mae Adran 18(2A) Deddf 1989 yn caniatáu i gynlluniau a wnaed gan gynghorau dosbarth, cynghorau sir, cynghorau bwrdeistref sirol neu gynghorau bwrdeistref Llundain gynnwys darpariaeth i dalu lwfansau gofal. O ganlyniad, caiff adran 18(2A) ei ddrafftio mewn telerau culach nag adran 18(1) ac nid yw'n caniatáu talu lwfansau gofal i'r holl awdurdodau perthnasol ac o ganlyniad, ni ellir dibynnu ar hynny i ganiatáu gwneud rheoliad 13 ar ei ffurf bresennol. Fodd bynnag, mae adran 100(1)(d) Deddf Llywodraeth Leol 2000 ("Deddf 2000") yn caniatáu gwneud rheoliadau i ad-dalu costau o'r fath y bydd aelodau awdurdodau perthnasol yn eu gwario a gall fod yn berthnasol i ad-dalu costau gofal plant a dibynyddion. Gan fod rheoliad 13 a ddrafftiodd y tu hwnt i gwmpas y pŵer a drosglwyddir gan adran 100(1)(d) gan ei fod yn cyfeirio at lwfansau gofal yn hytrach nag at ad-dalu costau. Fodd bynnag, gellid cyflawni diben y rheoliad drwy ddiwygio'r geiriad i gyfeirio at ad-dalu costau yn hytrach na thalu lwfans gofal. Ni fyddai angen Rheoliad 14 sy'n darparu addasiad blynyddol i lwfansau gofal pe mabwysiedid y dull hwn o weithio. Ystyrir y dylid cywiro'r pwyntiau hyn cyn gynted ag sy'n bosibl.

Mae'r pwyntiau hyn wedi'u codi gyda'r cyfreithiwr drafftio yn Swyddfa'r Cwnsler Cyffredinol. Nodir ei ymateb isod.

"Nid wyf o'r un farn â chi bod talu lwfans gofal yn swm sefydlog. Bydd cais gan aelod awdurdod tân i'r awdurdod hwnnw dalu lwfans gofal yn cyfeirio at gostau y mae'r aelod wedi gorfod eu talu. Ymddengys hyn i mi fel canlyniad rheoliadau 13(1) ac 17(2). Ni allai awdurdod tân dalu lwfans gofal mewn cysylltiad â chostau na wariwyd neu na wariwyd o angenrheidrwydd.

Mae'r ffigurau a nodwyd yn e.e. rheoliadau 13(3) ac 13(4) yn dangos uchafswm y lwfans gofal y gellid ei dalu mewn blwyddyn. Os, dyweder, bod cadeirydd yn gorfod gwario mwy na £678 ar ofal plant yn ystod y cyfnod rhwng 29 Medi 2004 - 31 Mawrth 2005, dim ond £678 y bydd ef neu hi yn cael ei hawlio mewn cysylltiad â'r gwariant hwnnw a dim mwy. Yn y dyfodol, gellir cynyddu'r uchafswm y gellid ei dalu mewn cysylltiad â gwariant angenrheidiol. Ymddengys i mi, os bydd cadeirydd yn gwario £500 o angenrheidrwydd ar ofal plant yn ystod y cyfnod o 29 Medi 2004 - 31 Mawrth 2005, ni allai awdurdod tân dalu mwy na £500 yn ystod y cyfnod hwnnw gan fod y taliad yn cael ei wneud mewn cysylltiad â'r gost a gaiff ei wario o angenrheidrwydd. Ymddengys i mi bod yr holl ffigurau yn e.e. 13(3) a (4) yn gosod

terfyn ar faint y gall aelod ei hawlio mewn blwyddyn. Yn ogystal, ni fuaswn yn cytuno â'r ddadl na fyddai angen Rheoliad 14 pe byddai'r Rheoliadau yn cyfeirio at ad-dalu."

Mae'r mân wallau drafftio canlynol wedi'u nodi.

Mae anghysondeb rhwng testun Cymraeg a Saesneg rheoliad 8(4)(a) a (b). Mae Rheoliad 8(4) yn nodi uchafswm y lwfans sy'n daladwy yn ystod y blynyddoedd sy'n dechrau ar ôl 1 Ebrill 2006 ac yn nodi na ddylai, yn amodol ar yr eithriadau a enwir ynddo, fod yn fwy na'r swm sy'n daladwy yn ystod y flwyddyn flaenorol. O ganlyniad, dylai'r geiriau "ar gyfer y flwyddyn sy'n gorffen ar 31 Mawrth 2006"(yr ymddengys eu bod wedi'u mewnforio ar gam o reoliad 8(3)(a) a (b) ac nad oes mo'u hangen yn y testun Cymraeg) ddilyn patrwm rheoliad 7(4).

Mae rheoliadau 8(6), 10(a), 13(7) ac 16(a) yn cyfeirio at ddal lwfansau yn ôl neu eu hadfer os caiff aelod ei wahardd neu ei wahardd yn rhannol. Mae testun Saesneg y rheoliadau hyn yn cyfeirio at "responsibilities or duties" aelodau; mae'r testun Cymraeg cyfatebol yn cyfeirio at "cyfrifoldebau a'i ddyletswyddau" sy'n cyfieithu'n "responsibilities and duties". Gan fod y Rheoliadau'n cyfeirio at waharddiad llawn neu rannol, tybir mai'r testun Saesneg sy'n gywir; ymddengys yn synhwyrol y gellid gwahardd yn rhannol o'r holl gyfrifoldebau a'r dyletswyddau fel y cesglir o'r testun Cymraeg. Dylid diwygio'r testun Cymraeg i gyfateb â'r testun Saesneg.

Rhaid diwygio testun Cymraeg rheoliad 19(1); dylid mewnosod y gair "tân" ar ôl "bob awdurdod".

Byddai modd newid y camgymeriadau drafftio bychain hyn gyda Memorandwm Cywiriadau. Gan fod y Rheoliadau wedi'u gwneud, dylid eu cywiro pan ddaw cyfle.

Sylwadau

Nodir bod y diffiniad o "awdurdod tân" yn cynnwys awdurdod tân yn cynnwys cynllun cyfun o dan Deddf Gwasanaethau Tân 1947 ac awdurdod tân ac achub o dan adran 2 Deddf Awdurdod Tân ac Achub 2004. Nid yw'r ail ddarpariaeth wedi dod i rym yng Nghymru eto ac o ganlyniad, ni all rhan hwn y diffiniad gael unrhyw effaith nes bod adran 2 wedi cychwyn. Deallir mai'r bwriad yw dechrau adran 2 mewn cysylltiad â Chymru o 10 Tachwedd 2004.

Rhodddwyd gwybod i'r cyfreithiwr drafftio am bwyntiau yn ymwneud â fformadu.

Glyn Davies AC

Cadeirydd y Pwyllgor Deddfau

12 Hydref 2004